

Řídit stát jako obec

Zvažovat krajské vlády s ANO je od předsedy TOP 09 Miroslava Kalouska pokrytectvím, říká šéf hnutí Starostové a nezávislí Petr Gazdík.

ROZHOVOR
str. 10–11

Hustá pražská atmosféra

Přípravě metropolitního plánu Prahy hrozí další skluz. Prodloužení platnosti toho stávajícího musí schválit sněmovna.

PRAHA
str. 4

CZK/EUR • 27,025 / -0,005 Kč **CZK/USD** • 24,088 / -0,096 Kč **PX** • 866,34 / -0,32 % **EUROSTOXX 50** • 2991,11 / +0,68 % **ZLATO** • 1321,53 \$ / -0,43 %

KOMENTÁŘ: PŮJDE-LI IŠTVAN, MĚL BY JÍT I JEHO ŠÉF / str. 13

Krátce

Premiér Sobotka věří euru. Ale opatrně

Euro je budoucnost Česka, jednou jím budeme platit, už jen proto, abychom se udrželi v jádru EU, prohlásil premiér Bohuslav Sobotka na setkání E15 meetings & business. **str. 2**

Zemědělci chtějí založit vlastní mlékárnu

Cena, za kterou prodávají zemědělci mléko mlékárnám, je na sedmiletém dně. Řešením má být slučování dodavatelských družstev i vlastní mlékárna. **str. 5**

Čedok vrací polovinu Eso travel zakladateli

Majitelé Čedoku odsouhlasili prodej poloviny akcií v CK Eso travel Tomáši Cikánovi a jeho rodině. Cikán znovu ovládne firmu, kterou zakládal. **str. 6**

Stěhování peněz do Česka

Zahraniční matky českých bank za rok zdvojnásobily objem peněz uložených u tuzemských dcer na

309
miliard korun.

Láká je lepší úrok: zatímco ČNB úročí bankovní vklady

0,05 %
ročně, úložka u ECB je spojena se ztrátou 0,4 procenta.

Všechny banky měly koncem července uloženo u ČNB

1,1
bilionu korun. To je o čtvrtinu více než v závěru loňského roku.

Zemřel Šimon Peres

Ve věku 93 let zemřel bývalý izraelský prezident a nositel Nobelovy ceny míru Šimon Peres. **str. 12**

twitter.com/e15news

DONALD TUSK: Izrael přišel o statečného lídra a Evropa o přítele. Rodině Šimona Perese a izraelskému lidu vyjadřují nejhlubší kondolenci.

Kolář E15

Zápisník
Adély Čabanové

Každému, co si zasloužil

Část výnosu spotřební daně z tabáku by se mohla přeměňovat do zdravotnictví. Na setkání E15 Meetings & Business to uvedl premiér Bohuslav Sobotka, už dříve se k tomu přihlásil i jeho ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček. Pokud to někdy skutečně projde (proti je mimo jiné šéf ANO Andrej Babiš), zapotí se ve zdravotních pojištovnách konzilia matematiků. Budou muset pečlivě propočítat, jestli má ještě ekonomický smysl podporovat odvykací kúry, nebo v zájmu stability rozpočtu zdravotnictví nezačít rozdávat kusovky.

Heslo ČSSD ve vrcholící kampani před krajskými volbami „Lidé si zaslouží jistoty“ je znepokojivé. Podobně jako nedávné prohlášení premiéra Sobotky, že si důchodci zaslouží schválené zvýšení penzí o 308 korun. Když se nad ním jeden zamyslí (což obecně u podobných hesel nebývá dobrý nápad), začne se unucovat nepřijemná otázka: Co s těmi, kteří si to přece jen nezaslouží. Mezi „lidmi“, dokonce i mezi „důchodci“ jsou různá individua.

V Británii zjistili, že je u jejich praktických lékařů registrováno o tři miliony více pacientů, než se jich v zemi vyskytuje. Tři miliony duchů. Za každého pacienta dostávají lékaři zaplacení. Národní zdravotní služba proto pošle dopis každému, kdo lékaře neviděl pět let nebo déle, aby zjistila, jestli žije. Kdo neodpoví, bude vyřazen. Někteří lékaři mají podle BBC obavy. Kvůli pacientům samozřejmě. Nezaslouží si prý takové obtěžování.

Protagonisté dne

Bohuslav SOBOTKA

PREMIÉR ČR

Premiér trvá na budoucím přijetí eura a neustoupí politickým silám, které volají po vystoupení Česka z Evropské unie.

str. 2

Tomáš CIKÁN

ŘEDITEL A MAJITEL ESO TRAVEL

Čedok prodal svou polovinu akcií cestovní kanceláře ESO zpět jejímu zakladateli. Ten chce firmu dále rozvíjet.

str. 6

Daniel TAMCHYNA

GENERÁLNÍ ŘEDITEL SPOLCHEMIE

Ústecká chemička díky investici 1,9 miliardy korun nahradí výrobu hydroxidů novou linkou, která zvýší kapacitu o dvě třetiny.

str. 7

Premiér Sobotka věří euru. Ale opatrně

■ Euro je budoucnost Česka, jednou jím budeme platit, už jen proto, abychom se udrželi v jádru Evropské unie. Prohlásil to premiér Bohuslav Sobotka na prvním setkání pod hlavičkou E15 meetings & business v diskuzi s významnými hosty z byznysu i politiky.

Hana Filipová, Martin Čaban

ČESKO PATŘÍ DO UNIE

Bohuslav Sobotka odmítl jakékoli snahy, které by zpochybňovaly členství Česka v Evropské unii. Země by na to doplatila kvůli svému sepětí s Německem. „To, co pomáhá balancovat vztah Česka k Německu a naší závislost na něm či na jeho prosperitě, je právě členství v Evropské unii,“ vysvětlil. To, že se Česko snaží posilovat pozici visegrádské čtyřky, na tom nic nemění. „Visegrádská čtyřka rozhodně není alternativní struktura unie v unii, ale významně si rozumíme, což nám umožňuje společné vyjednávání. Zároveň jsme schopni se v rámci unie vymezit vůči určitým tématům, jako byly například imigrační kvóty,“ dodal.

DEFICIT SE SNÍŽÍ POSTUPNĚ

Člen bankovní rady ČNB Pavel Řežábek kritizoval hospodářskou politiku vlády, když uvedl, že i při aktuálním růstu HDP roste strukturální deficit. „Vývoj ekonomiky okolo 4,5 procenta byl velmi dobrý, ale vždy se spíše držíme konzervativních odhadů, což nám pak přinese lepší výsledky. Jsem přesvědčen, že se budeme blížit nule,“ tvrdí Sobotka s tím, že vláda chce jít postupnými kroky snižování.

NESTAČÍ BÝT JEN MONTOVNOU

Šéf odborů Josef Středula upozornil, že se v Česku sice hodně vyrobí, ale také mnohé vyveze, až devět procent HDP. „Jsme dobrá dílna, ale nic moc tu nezbyvá,“ kritizoval Středula. Jak řešit odtok 300 miliard korun na dividendách mimo ČR? „My můžeme firmy standardně zdanit, potřebujeme ale vyvážit to, co si vyrobíme, nesmíme si hospodářství uzavřít, musíme nabídnout investiční příležitosti v oblastech inovací,“ reagoval Sobotka a přiznal, že to se zatím příliš nedaří.

MZDY ZVYŠUJE NÍZKÁ NEZAMĚSTANOST

Hlavním tématem odborů je nízká úroveň mezd v Česku. Sobotka prohlásil, že vláda hodlá pracovat na tom, aby se mzdové rozdíly mezi západními a východními zeměmi

Evropské unie snižovaly. Středula upozornil, že se to neděje. „Vítám vládní směr ke mzdové konvergenci, ale upozorňuji, že současný vývoj je takový, že se mzdové rozdíly mezi novými a starými členskými zeměmi zvyšují. Třeba u společnosti Volkswagen je dynamika taková, že ve východních zemích jsou nárůsty mezd mnohem nižší než ve Wolfsburgu, často až dvojnásobně,“ řekl Středula s tím, že vývoj mezd neodpovídá tokům zisků uvnitř společnosti.

Podle Sobotky mzdy rostou zejména díky nízké nezaměstnanosti a soutěži o zaměstnance mezi soukromými firmami a státem. „Máme paradoxně problém v tom, že 200 tisíc lidí našlo za posledních 2,5 roku práci. Kvůli tomu vidíme silnou soutěž mezi privátním a veřejným sektorem,“ řekl Sobotka a dodal, že vláda bude dál tlačit na růst mezd alespoň některých státních zaměstnanců. „Kvůli nízké nezaměstnanosti začíná soukromý sektor přepřáčet některé lidi z veřejného sektoru. To nutí vládu, aby podporovala rychlejší růst mezd u takových profesí,“ řekl premiér.

„Věčná otázka je, zda s přijetím spěchat či nikoliv. Rád bych si to vyhodnotil na slovenském příkladu, ale zatím neuběhla dostatečně dlouhá doba na to, aby mohlo zhodnocení být kvalitní.“

Spojení energií i služeb

Plán výstavby v Praze nabere zpoždění

■ Přípravě metropolitního plánu Prahy hrozí další skluz. O prodloužení platnosti toho stávajícího budou muset rozhodnout poslanci.

Daniel Novák

Již tak dost napjatá atmosféra kolem Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy ještě více houstne. Náměstkyně primátorky Petra Kolínská (SZ/Trojkoalice) požaduje, aby dosavadní tým vedený odvolaným ředitelem IPR Petrem Hlaváčkem do konce listopadu odevzdal hotový návrh metropolitního územního plánu. Nově vymezí, co a kde se v metropoli bude

MANUÁL PRO PRAHU. Vytvoření metropolitního plánu pro Prahu se proti plánu značně opoždí.

moci stavět. Právě na konci listopadu má na protest proti odvolání svého šéfa odejít třináct z patnácti členů institutu.

„Není za žádných okolností možné dokončit návrh metropolitního plánu

do konce listopadu. Tento požadavek jednoznačně ukazuje naprosté nepochopení současné situace a neznalost celé problematiky,“ řekl E15.cz architekt Roman Koucký, který plán připravoval.

Právě Kouckého osoba se stala středobodem sváru mezi IPR a vedením magistrátu. Kolínská mu vytýkala zpoždění přípravy metropolitního plánu i jeho obsah. Například nedostatečnou ochranu občanské vybavenosti před developery. Když Petr Hlaváček odmítl Kouckého odvolat, odvolala minulý týden rada magistrátu jednomyslně jeho.

„Podal jsem výpověď na protest proti odvolání Petra Hlaváčka, a protože jednostranné politické zasahování do zpracování návrhu metropolitního plánu překročilo veškeré únosné meze,“ vysvětluje Koucký.

Kolínská zůstává nekompromisní. „To jen potvrzuje, že výměna vedoucího týmu byla potřeba. Termín odevzdání se několikrát posouval. Pracují

na tom tři roky a měli mít plán dávno hotový,“ reagovala na to, že pravděpodobně ani na konci listopadu hotový návrh strategicky důležitého dokumentu neuvidí. IPR v květnu zveřejnil jen rozpracovanou verzi.

Pokud vedení magistrátu za měsíc hotový návrh metropolitního plánu nedostane, zmatky kolem přípravy dokumentu, který pro svůj další rozvoj potřebuje celé hlavní město, se jen prohloubí. Mimo jiné se tím může prodloužit skluz jeho přípravy. Původní termín byl rok 2015. Pak se mluvilo o roku 2020, nyní neoptimističtější varianta počítá s rokem 2022. Magistrát bude muset o prodloužení platnosti stávajícího plánu znovu požádat sněmovnu.

Soulad plánu s legislativou navíc ještě bude posuzovat ministerstvo pro místní rozvoj. Vztahy mezi ministryní Karlou Šlechtovou a primátorkou Adrianou Krnáčovou přitom paradoxně navzdory spřízněnosti přes stranu ANO nejsou nejlepší. Ministerstvo v nedávné době Praze zatápělo kvůli stavebním předpisům.

Kolínská: Metropolitní plán nepoletí do koše

■ Přípravovaný metropolitní plán má být dokumentem, který v Praze určí, co a kde se může stavět. Kolem nových pravidel pro developery chystaných Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy je nyní rušno. Proti původnímu plánu už práce nabraly zpoždění nejméně sedm let.

Daniel Novák

Co je podle vás v návrhu metropolitního plánu špatné?

To je přesně to, o čem by se mělo mluvit, a ne o procesních sporech, kterým běžní lidé nemohou rozumět ani je nemusejí zajímat. Je musí zajímat, jestli plán dostatečně jasně řekne, co se bude dít v okolí jejich bydliště a pracoviště, v místě, kde mají majetek. A v tom je hlavní spor. Tvrdím, že plán, jak je v tuto chvíli připraven, umožňuje v území příliš mnoho nepředvídatelných aktivit, a že tyto věci musejí být dořešeny. Příkladem je občanská vybavenost nebo pravidla pro rozvojo-

vá a transformační území. Současná síť občanské vybavenosti v návrhu plánu není vůbec zakreslená. Tudíž se na ni nevztahuje žádná ochrana.

Proč jste odvolala šéfa IPR?

Rozhodnutí přišlo po roce a půl potýkáním s tím, jak se metropolitní plán připravuje a kdo ho má na starosti. Dostal ho na starosti člověk (architekt Roman Koucký – pozn. red.), který má velmi vyhraněnou a nekompromisní vizi, jak má územní plán a Praha vypadat. Tato pravomoc mu byla svěřena bez toho, že by tuto vizi musel obhájit v soutěži jiných vizí. Je to člověk, s nímž není

možná dohoda, který se oficiálním jednáním vyhýbal a nechodil na ně. Bohužel se mi nepodařilo pana ředitele Hlaváčka přesvědčit, aby Romana Kouckého vyměnil. Je mi líto, že loajalitu vůči němu vyměnil za loajalitu k městu.

Co se s IPR bude dít v nejbližší době?

V médiích se objevily zprávy, že jsme tuto instituci rozprášili. Fakticky ale výpověď dostali jen dva lidé. A to pan ředitel Hlaváček a pan architekt Koucký. Všichni ostatní jsou na IPR vítáni a nikdo jejich odchod nepožadoval. To, že se třináct členů tohoto týmu patrně ze solidarity rozhodlo podat výpověď, mě netěší, ale vycházím z toho, že dospělí lidé od rozdělané práce neutíkají. Očekávám tedy, že tým před svým odchodem na konci listopadu odevzdá verzi plánu, kterou za sebe bude považovat za hotovou. Pracují na tom tři roky a měli mít plán dávno hotový. Čas, který máme

do konce roku, využijeme k tomu, abychom tým na IPR doplnili a práce nebyly zastaveny. Platí, že dosud vykonanou práci nezhodíme, ale navážeme na ni. Otevřené výběrové řízení na ředitele bude vyhlášeno do konce října.

Nejdříve měl být metropolitní plán hotový v roce 2015, pak v roce 2020, nyní

se mluví o roce 2022. Je to poslední posunutí termínu?

Nechci říkat žádný rok, protože to závisí na tom, v jakém stavu plán na konci listopadu dostaneme a jaké stanovisko zaujme státní dohled. Důležité je, že rok 2020 nestíháme a budeme muset požádat Poslaneckou sněmovnu o prodloužení termínu.

Vice E15.cz

Foto: ČTK

Pražská plynárenská mění vedení

Po roce a půl byl z funkce předsedy představenstva Pražské plynárenské Holding odvolán radní ANO Radek Lacko. Na jeho místo má usednout radní za tutéž stranu Karel Graben Procházka.

V minulosti byla Pražská plynárenská kritizována za vysoké základní ceny. „Pražská plynárenská v době historicky nejnižších světových cen plynu okrádá Pražany prostřednictvím firmy 100% vlastněné městem,“ uvedla v létě zastupitelka ODS Alexandra Udženija.

Podle Lacka byla změna součástí širší strategie a sám prý byl za působení v Pražské plynárenské pochválen. Tlakem na efektivní financování prý ušetřil společnosti stovky milionů korun. Nově usedne v dozorčí radě společnosti Rozvojové projekty Praha, kde bude mimo jiné dohlížet na vznik generelu rozvoje pražského Výstaviště. /ač/

Krátce

Havel má nové náměstí

Piazzetta Národního divadla ponese název náměstí Václava Havla. Pojmenování prostoru po bývalém prezidentovi schválili pražští radní, informoval magistrát. Návrh vzešel od ředitele divadla Jana Buriana. Prostor u divadla navrhl český architekt Karel Prager jako součást projektu výstavby Nové scény.

Vnitro žaluje pražský magistrát

Ministerstvo vnitra zažalovalo podle serveru Aktuálně.cz pražský magistrát kvůli změně stanov městských firem bez souhlasu zastupitelstva. Podle vnitra je to protizákonné. Pražská primátorka Adriana Krnáčová (ANO) serveru řekla, že se jedná o běžnou praxi v řadě měst. /čtk/

Družstevníci chtějí jít proti největším mlékárnám v Česku

■ Zvednout dlouhodobě nízké výkupní ceny mléka se podle chovatelů dojnic podaří, když se spojí a postaví vlastní zpracovatelskou jednotku.

Dušan Kůtner

Cena, za kterou mlékárny vykupují mléko od zemědělců, se v červenci ocitla na sedmi letém dně. Zvýšení cen brání i to, že družstev sdružujících chovatele dobytka je příliš mnoho, což oslabuje jejich vyjednávací pozice. Řešení spatřují někteří zemědělci v koncentraci trhu a založení vlastní mlékárny.

Ministerstvo zemědělství ke konci roku registrovalo 27 odbytových organizací, přes které se prodalo 68 procent mléka. „Sdružování zemědělců do odbytových družstev a sdružení organizací producentů je možnost, jak ovlivnit cenu vykupovaného mléka a zvýšit podíl zemědělců na konečné ceně mléčných výrobků,“ uvedl šéf Zemědělského svazu Martin Pýcha. „Největší odbytová družstva mají

TRVALE NÍZKO. Výkupní cena mléka se v červenci propadla na 6,10 koruny za litr. Bylo to nejméně od léta 2009, kdy se dokonce dostala pod šest korun a farmáři na protest vylévali mléko do polí.

Trh působí roztržštěně: loni se přes 27 odbytových organizací prodalo

68 %
mléka.

v úmyslu výstavbu vlastních zpracovatelských kapacit,“ poznamenal. Nová družstevní mlékárna by přitom mohla zpracovat až polovinu toho, co tuzemští chovatelé dojnic vyprodukují.

Čtyři největší odbytová družstva již připravila zadání studie proveditelnosti. Pokud

by nová mlékárna vznikla, konkurovala by především největšímu zpracovateli mléka v Česku, jihočeské Madetě, olomoucké Olmě z impéria ministra financí Andreje Babiše či skupině Pragolaktos.

S nízkou výkupní cenou mléka se farmáři potýkají dlouhodoběji, ale jejich situace se začala zhoršovat přede dvěma lety, kdy Evropská unie uvalila obchodní sankce na Rusko a poté na východní separatistické části Ukrajiny. Rusko pak reagovalo

embargem na dovoz značné části potravinářské produkce z Evropské unie.

Výsledkem bylo hromadění zásob v unii a prudký pokles výkupních cen. Letos v červenci tato cena dosáhla 6,10 koruny za litr. Je to nejméně od léta 2009, kdy se ocitla dokonce pod šesti korunami, a tuzemští zemědělci mléko na protest vylévali do polí. Podle expertů z trhu ale ceny už dosáhly dna a měly by alespoň mírně začít stoupat.

Leo Express kupuje tři vlaky z Číny

■ Česká dopravní firma poprvé od svého vzniku rozšiřuje vlakovou flotilu.

Jan Šindelář

Společnost Leo Express podnikatele Leoše Novotného podepsala smlouvu na nákup tří vícesystémových jednotek s čínským výrobním gigantom CRRC. Na dalších třicet vlaků má

rámcovou dohodu. Dopravce neupřesnil, kde vlaky nasadí. Hovoří pouze o jejich využití na evropském trhu, a to v komerční i dotované dopravě. První tři jednotky by měl obdržet v polovině roku 2018.

Firmy neuvedly ani hodnotu kontraktu. „Vyvíjíme ve spolupráci s CRRC nový koncept železniční služeb. Technologická řešení a spolehlivost CRRC vedly k vývoji zcela nové generace

železničních jednotek, které kopírují potřeby zákazníků a technologický vývoj. Nové vlaky budou také vybaveny technologiemi vyvinutými v Leo Expressu,“ doplnil šéf dopravce Peter Köhler.

Český dopravce svou obdávku otevírá Číňanům dveře na evropské koleje, kde dosud vládou tradiční výrobci jako Alstom či Siemens. Společnost založil Leoš Novotný a se svými zlatočernými vlaky od firmy

Stadler vyjel v roce 2012 na linku z Prahy na Ostravsko. Celkem má Leo Express pět vlaků. Dopravní síť postupně rozšířil o autobusové linky do okolních zemí.

Do mozaiky pronikání Číňanů na evropský trh zapadá rovněž zpráva serveru MotejlekSkocdopole.com, podle které čínská firma krouží kolem plzeňské Škodovky. V první fázi je údajně ve hře nějaký druh společného podniku.

Čedok prodal polovinu cestovky Eso travel původnímu majiteli

■ Podnikatel Tomáš Cikán po čtrnácti letech opět zcela ovládne cestovní kancelář, kterou zakládal.

Jan Šindelář

Cestovní kancelář Čedok se zbavuje své poloviny v CK Eso travel. Valná hromada Čedoku v úterý odsouhlasila prodej akcií podnikateli Tomáši Cikánovi a jeho rodině. Deníku E15 to potvrdily obě strany.

„Tento krok byl iniciován ze strany Čedoku,“ uvedl předseda představenstva Čedoku Radek Drechsler. Akcie by podle něho měly být prodány a zaplacený příští týden, avšak další podrobnosti transakce neprozradil. Podle informací deníku E15 je to částka v řádu desítek milionů.

Prodej majetku souvisí mimo jiné s blížící se změnou majitele Čedoku. Nejstarší tuzemskou kancelář ovládne po schválení antimonopolním úřadem zřejmě už v říjnu polská Itaka. Ta se chce podle Drechslera zaměřit výhradně na rozvoj značky Čedok.

Tržby Eso travel se blíží

500

milionům korun, patří mezi největší tuzemské cestovky.

SMĚŘOVÁNÍ. Tomáš Cikán z nabídky prakticky vymazal pobytové dovolené. Sází na poznávací zájezdy pro nejbohatší klienty.

Prodej poloviny Esa v úterý nicméně ještě schvalovali zástupci končícího majitele Čedoku, finanční skupiny Odien. Cikán chce svou firmu dále rozvíjet. Budoucnost cestovního ruchu spatřuje ve službách s vyšší přidanou hodnotou, tedy hlavně v poznávacích zájezdech pro nejbohatší klienty. Za poslední tři roky proto fakticky vymazal z nabídky Esa pobytové dovolené. „V tomto směrování jsme se bohužel neprotrnuli s Čedokem ani s Itakou,“ uvedl Cikán.

Vzájemná spolupráce dosud vítězila

Eso travel organizuje například cesty kolem světa jediným pronajatým letadlem. S téměř půlmiliardovými tržbami patří mezi největší tuzemské cestovky. Symbióza Čedoku a Esa se datuje od roku 2002, kdy Cikán polovinu své firmy Čedoku prodal. Existovalo přitom předkupní právo obou stran, založené na gentlemanské dohodě. V minulosti se několikrát schylovalo ke změně vlastnických poměrů v Esu, oba majitelé ale nakonec vždy dali přednost vzájemné spolupráci.

Aukro se vrací do českých rukou

Jihoafrická firma Naspers prodala největší český obchodní portál Aukro.cz jeho zakladateli Václavu Liškovi a společnosti Agora Development a BDO Advisory.

Ačkoli není známo, za kolik se Aukro vrací do rukou českých investorů, je jisté, že Liška získal polovinu. Čtvrtinu má BDO Advisory a tentýž podíl koupila Agora Development, která na českém a slovenském trhu zastupuje řadu výrobců z oblasti spotřební elektroniky.

„Není důvod měnit to, kvůli čemu na Aukro lidé chodí. Soustředít se nyní budeme především na to, aby Aukro.cz bylo co nejprívětivější pro uživatele,“

uvedl Liška. Ten v roce 2003 stál u zrodu dražebního portálu a také jej šest let řídil. Od roku 2009 v rámci Allegro Group a Naspers řídil obchodní aktivity v regionu střední a východní Evropy. Poslední tři roky pro Naspers řídil segment srovnávačů cen v Česku, Polsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a Turecku. Liška působením v Aukru opouští svoji pozici v Naspers.

Za sebou bude mít Liška poradenskou společnost BDO Advisory, jejíž partneři Petr Kymlička a Radovan Hauk prostřednictvím firmy Equity Partners koupí částí Aukra rozšíří své investice v oblasti elektronického obchodu. /čtk/

TEXTILNÍ SPECIALISTA

KORDÁRNĚ PLUS v Velké nad Veličkou vzrostl v prvním pololetí prodeje meziročně o sedm procent při provozním zisku 131 milionů. Loňské tržby přesáhly 2,5 miliardy korun. Podnik vyrábí technické tkaniny pro automobilový a energetický průmysl a také textilie z karbonových a hybridních vláken.

Výstavba Smíchov City může začít v roce 2018

Projekt Smíchov City na místě někdejšího nákladového nádraží v městské části Praha 5 se posunul do další fáze. Jeho první část by se mohla začít stavět začátkem roku 2018. Na ploše 25 tisíc metrů čtverečních mají vyrůst čtyři stovky bytů a kancelářská budova o velikosti 10,5 tisíce metrů čtverečních. Uvedl

to Leoš Anderle, výkonný ředitel developerské firmy Sekyra Group, která pozemky vlastní. „Pokud by šlo vše hladce, první fáze by mohla být dokončena na konci roku 2020,“ sdělil Anderle.

Celkový projekt zahrnuje přes 216 tisíc metrů čtverečních pozemků. Podle Anderleho by měl mít pět až

šest fází a dokončen by mohl být za dvanáct až patnáct let. „Za důležité považujeme, že město chce do diskuze o podobě území zahrnout i veřejnost. Jsme si vědomi, že připravujeme projekty, které mění ráz města a zasáhnou různým způsobem do životů velkého počtu obyvatel,“ zdůraznil Anderle. /čtk/

Spolchemie investuje. Výrobní kapacity zvýší o dvě třetiny

■ Ústecká chemička chystá přelomovou technologickou změnu. Díky ní odstraní z provozu rtuť a zefektivní výrobu hydroxidů.

Jan Stuchlík

Spolek pro chemickou a hutní výrobu spustí do konce roku novou linku využívající membránovou elektrolýzu, která nahradí starý provoz, v němž se používá jedovatá rtuť. Investice za 1,9 miliardy korun umožní zvednout produkci hydroxidů.

„Obchodní plán pro příští rok předpokládá meziroční zvýšení výroby o 32 procent a následně o dalších šestnáct

procent. Lepší ekonomice v segmentu hydroxidů pomůže také absolutní snížení výdajů na údržbu zařízení, které jsou u dosluhující elektrolýzy značné,“ vysvětloval generální ředitel Spolchemie Daniel Tamchyna.

Nový provoz zvýší kapacitu výroby hydroxidů draselného a hydroxidů sodného z nynějších šedesáti tisíc tun až na sto tisíc tun, tedy o dvě třetiny. Nynější kapacita je přitom podle Tamchyny soustavně vyprodaná.

Spuštění membránové elektrolýzy umožní chemičce

upevnit pozici hlavního výrobce hydroxidu draselného ve střední Evropě. Některé chemičky v regionu nadále zůstávají u výroby hydroxidů za použití rtuti. Podle

pravidel Evropské unie se však budou muset rtuťové elektrolýzy uzavřít do konce následujícího roku.

V prvním pololetí ústecké chemičce, která vyrábí také epoxidové a alkydové pryskyřice, meziročně klesly tržby o 400 milionů korun na 2,1 miliardy korun. Provozní zisk spadl o padesát milionů na 229 milionů ko-

Do nové linky s membránovou elektrolýzou vloží Spolchemie

1,9

miliardy korun.

run. Před dvěma lety přitom společnost při pololetních tržbách zhruba 2,3 miliardy korun dokázala vytvořit provozní zisk kolem 130 milionů korun. „Zvýšení kapacity a produkce díky spuštění membránové elektrolýzy se do hospodaření promítne velmi pozitivně,“ je přesvědčen Tamchyna.

Po spuštění nového provozu přestane chemička vypouštět do životního prostředí jakékoli emise rtuti. Spolchemie zároveň sníží emise chloru do ovzduší z 593 kilogramů ročně na maximálně padesát kilogramů za rok. Pozemky a stavby staré elektrolýtické linky a příslušných pomocných provozů přitom spadají pod projekt sanace starých ekologických zátěží.

Krátce

Věřitelé umožnili reorganizaci Motorpalu

Zaměstnanci zadlužené jihlavské firmy Motorpal od října plošně dostanou o tři procenta vyšší plat poté, co věřitelé schválili reorganizační plán. Zahnuje kroky k řešení dluhu strojírenského podniku při zachování výroby včetně avizovaného vstupu strategického investora Moto Capital. /čtk/

Češi v Kyrgyzstánu představí Smart city

Představitelé České exportní banky a firmy Eltodo dnes v Kyrgyzstánu předloží prezidentovi Almazbeku Atambajevovi projekt Smart city. Je to koncepce rozvoje země a řešení pro chytrá města. Řadě českých firem by to mohlo pomoci s vývozem do země. /bci/

ČEZ zlákal německé větrné elektrárny na moři

ČEZ se chce stát silou, s níž je třeba počítat na německém trhu větrných elektráren na moři, které nabízejí lákavé regulované výnosy. Skupina má zájem získat v příštích pěti letech minoritní podíl v projektech s celkovým výkonem čtyř set megawattů, uvedl ředitel útvaru zahraničních majetkových účastí ČEZ Martin Pacovský.

„Jsme nováčky v odvětví, ale jsme přesvěd-

čení, že je zde prostor pro společnosti jako ČEZ,“ míní Pacovský. ČEZ uvedl, že v příštích pěti letech plánuje utratit až dvě miliardy eur za expanzi do nových energetických technologií. Zaměřit se chce hlavně na obnovitelné zdroje.

Pacovský odmítl sdělit, kolik z plánované částky půjde do Německa. Dodal ale, že vzhledem k přední pozici této země v oblasti obnovitelné energie bude mít na celkové částce zřejmě

největší podíl.

Německý trh s větrnými elektrárnami na moři přilákal množství infrastrukturních fondů a energetických skupin. Jsou mezi nimi i australská firma Macquarie či kanadská

Northland Power.

„Není to snadný trh... Ale my můžeme absorbovat více rizik než další investoři,“ uvedl Pacovský. Upozornil, že rozvaha a úvěrový rating dělají z ČEZ dobrého partnera v sektoru, který je náročný na kapitál. /čtk/ **Více E15.cz**

ČEZ má zájem získat v příštích pěti letech minoritní podíl v projektech s výkonem čtyř set megawattů.

255265/131

INZERCE

REFUSE

TONY ABBOTT

MUŽ, CO VYŘEŠIL IMIGRACI

ZASTAVTE TY LODĚ

PRÁVĚ V PRODEJI

Matky tuzemských bank stěhují do Česka stamiliardy

■ Koruna má vyšší výnosy než euro, spekuluje se také na posílení měny.

Jaroslav Bukovský

Zahraniční matky tuzemských bank stěhují do Česka své peníze. Jen v seřech velké české pětky přistála v uplynulém roce eura v hodnotě 177 miliard korun. Mateřské banky z eurozóny tím více než zdvojnásobily objem peněz uložený ve svých českých dcerách. Přespolní peníze míří do Česka za vyšším výnosem, čerstvá eura prý končí v i u spekulantů sázejících na posílení koruny.

„Řízení likvidity na úrovni zahraničních skupin využívá všech standardně dostupných forem, mezi nimiž je v rámci dostupných limitů i úložka u dcer, které mohou případně po konverzi eur do korun využít uložení přebytkové likvidity u ČNB,“ uvádí šéf vztahů ČSOB s investory Robert Keller. Zdejší centrální banka úročí bankovní vklady 0,05 procenta ročně, oproti tomu úložka

u Evropské centrální banky je spojena s roční ztrátou 0,4 procenta.

Ke konci pololetí měli Belgičané ve své české dceři uložena eura za 170 miliard korun, tedy o 32 miliard více než z kraje roku a více než trojnásobek částky co před rokem. Rakouská Erste zase měla v pololetí uloženo

u České spořitelny 65 miliard korun, tedy o polovinu více než v závěru loňského roku a takřka trojnásobek sumy co před rokem. „Jde o řízení korunové likvidity skupiny Erste, která ji standardně upravuje na základě aktuálního vývoje na trzích,“ uvádí mluvčí spořitelny Kristýna Havligerová. Také 15 miliard

přihodila své české dceři i italská skupina UniCredit.

„Lze skutečně vysledovat, že rostou závazky některých domácích bank vůči mateřským společnostem,“ potvrzuje mluvčí ČNB Denisa Všeticková.

Rychlý růst vkladů připsují experti potřebám měnových spekulantů. „Domácím bankám se může vyplatit si od svých matek půjčit eura a s využitím finančních derivátů vydělat na vyšším úroku,“ uvádí hlavní ekonom banky ING Jakub Seidler. Česká banka podle něho spekulantům dočasně prodá svá eura za koruny, které následně uloží u ČNB.

Úložky bank u ČNB rychle rostou. V trezorech centrální banky ležely koncem července bankovní vklady za 1,1 bilionu korun, tedy o čtvrtinu více než v závěru loňského roku.

Česká spořitelna měla koncem pololetí u centrální banky uloženo 130 miliard korun, tedy téměř třikrát tolik než před rokem, kolem 228 miliard, tedy o polovinu víc než před rokem, měla na účtech u centrální banky ČSOB.

Podle bank tvoří úložky u ČNB v rozhodující části volné peníze, pro které finanční domy momentálně nenachází využití.

BELGIČANÉ VEDOU. Mateřská KBC z Belgie měla u ČSOB uložena eura za 170 miliard korun, více než trojnásobek částky před rokem.

Vývoj vkladů mateřských zahraničních bank v jejich českých dcerách (v miliardách korun)

	Pololetí 2015	Závěr 2015	Pololetí 2016
Česká spořitelna	30	47	65
ČSOB	52	138	170
Komerční banka	21	25,5	28
Raiffeisenbank	1,6	4,5	4,5
UniCredit	26,5	14,6	41
Celkem	131,1	229,6	308,5

Pramen: regulační informace jednotlivých bank

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 27. 9. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,433
Čína	1	3,612
Dánsko	1	3,628
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,601
Japonsko	100	24,017
Kanada	1	18,176
Maďarsko	100	8,807
Norsko	1	2,966
Polsko	1	6,301
Rusko	100	37,669
Švédsko	1	2,809
Švýcarsko	1	24,840
Turecko	1	8,090
USA	1	24,088
Velká Británie	1	31,275

Akcie na pražské burze

27. 9. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	55,35	-0,09
ČEZ	425,00	-1,19
Erste Bank	704,80	-0,16
Fortuna	87,65	-0,85
Kofola	391,50	-2,13
KB	834,90	0,12
Moneta	79,90	-0,06
O2 CR	235,00	-0,09
Pegas	790,50	-0,50
Philip Mor. ČR	12 385,00	-1,08
TATRY	700,00	0,00
Unipetrol	178,00	-0,39
VIG	481,00	0,56
Celkový objem (v tisících korun)	454 094,77	

Krátce

Konkurenceschopnost Česka neroste

Na 31. příčce zůstala Česká republika v žebříčku konkurenceschopnosti zemí, který každoročně sestavuje Světové ekonomické fórum. Slovensko si o dvě místa polepšilo a je 65. Letošní pořadí 138 porovnávaných států opět vede Švýcarsko. **Vice E15.cz**

SABMiller a AB InBev se spojí

Akcionáři pivovaru SABMiller schválili převzetí firmy Anheuser-Busch InBev za 79 miliard liber. Překonali tak poslední překážku spojení dvou největších pivovarnických skupin světa. Obchod podpořili i akcionáři AB InBev. **Vice E15.cz**

MMF znovu sníží odhad růstu americké ekonomiky

Ekonomika USA poroste ještě méně, než odhadoval MMF ve své červencové prognóze, kdy snížil odhad hospodářského růstu v USA pro letošek na 2,2 procenta z dosavadní předpovědi 2,4 procenta. Nové odhady vydá fond v úterní zprávě o výhledu světové ekonomiky. /čtk/

Uber zahajuje globální expanzi s rozvozem jídla

Do nejméně 22 zemí plánuje expandovat společnost UberEats, která je pobočkou provozovatele alternativní přepravy

Uber Technologies. UberEats funguje už ve 33 měsících v šesti zemích světa, z toho 27 měst je však v USA. V posledních měsících tento servis přijímá řadu nových zaměstnanců v dalších zemích.

Nedávno jmenovaný šéf UberEats pro Evropu, Blížký východ a Afriku Jambu Palaniappan v rozhovoru s Reuters řekl, že UberEats má celosvětové ambice a ještě letos chce vstoupit do Dubaje, Johannesburgu a dalších šesti měst. Další cílové lokality do příštích let jmenovat odmítl. UberEats zahájil pilotní provoz přede dvěma roky v USA. Letos v červnu vstoupila firma do Londýna, kde slíbila dodání do 30 minut bez požadavku minimální velikosti objednávky a bez dodatečných poplatků. Její konkurenti většinou garantují dodání do hodiny, požadují minimální objem objednávky a účtují zákazníkům poplatky.

Letos v červnu vstoupila firma do Londýna, kde slíbila dodání do 30 minut bez dodatečných poplatků.

UberEats těží i z podpory, kterou mu poskytuje populární aplikace mateřské firmy pro osobní přepravu. V Evropě bude UberEats konkurovat největším firmám v oboru rozvozu jídla – britské Just Eat nebo německým Delivery Hero a Takeaway.com. Firmy v tomto segmentu nyní shánějí nový kapitál a připravují se na konkurenci Uberu. /čtk/

VELKÁ ČTYŘKA. Banka patří mezi čtyři největší v Číně s tím, že má více než 40 tisíc poboček.

Čínská banka PSBC získala za akcie 7,4 miliardy dolarů

Čínské státní společnosti Postal Savings Bank of China (PSBC) se vstup na čínskou burzu vydařil. Primární nabídka akcií, ve které získala 7,4 miliardy dolarů, se stala největším vstupem na burzu na světě od roku 2014, kdy své akcie uvedla čínská společnost Alibaba.

Banka se přitom řadí mezi „velkou čtyřku“ čínských bank, jejichž tržní hodnota se

pohybuje mezi 120 až 225 miliardami dolarů. PSBC byla založena z bývalé státní spořitelny a má více než 40 tisíc poboček. Pro investory je banka lákavá z toho důvodu, že má nízký podíl nesplacených úvěrů.

Akcie však měly na burze jen vlažný začátek obchodování kvůli skutečnosti, že investoři jsou obezřetní ve výhledu dalšího vývoje

čínského bankovního sektoru, který v době zpomalení ekonomického růstu Číny bojuje s nárůstem počtu špatných úvěrů. Poptávka po akciích PSBC od drobných investorů tak byla slabá a tři čtvrtiny akcií koupili tzv. cornestone investoři, kteří nakupují ve velkém akcie předem. Byly mezi nimi hlavně další čínské státní společnosti. /čtk/

Z parketu

Viktor Zeisel

ČNB spíše nepřekvapí

Česká národní banka se v září po delší době dostala pod tlak spekulativních investorů. Důvodem je blížící se konec kurzového závazku, který někteří vidí jako dobrou příležitost si vydělat. Již nyní začínají nakupovat českou měnu, protože předpokládají, že po konci kurzového závazku skokově posílí.

Nejenom pro tyto spekulanty, ale i pro domácí exportéry je důležité načasování tzv. exitu. Centrální banka se zavázala, že kurz blízko úrovně 27 korun za euro bude bránit minimálně do konce tohoto roku a vytvořila tak to, co nazýváme tvrdý závazek.

Mnozí tržní aktéři očekávají, že ČNB se bude chtít zbavit závazku překvapí-

vým krokem již na začátku příštího roku. To centrální bankéři striktně nevylučují, ale ve svých vystoupeních se k tomuto scénáři nepřiklání.

Naopak již několik měsíců přesvědčují trhy, že vidí pravděpodobný exit až v polovině roku nebo později. To nazýváme měkký závazek. Překvapit trhy však má svá pozitivita.

Centrální banka by pravděpodobně nemusela vynaložit tolik na intervencích a spekulanti by pravděpodobně nevydělali tolik. Na druhé straně by se asi nestihli zajistit všichni exportéři a ČNB by ztratila svou dlouhou získávanou kredibilitu.

Dnešní zasedání by mohlo alespoň trochu napovědět, jestli se centrální bankéři chystají trhy překvapit. Jestliže centrální bankéři nebudou chtít sbližovat měkký a tvrdý závazek, zvyšuje se riziko, že plánují překvapení. My se domníváme, že nakonec zvolí cestu bez překvapení, i přes náklady v podobě vyšších devizových rezerv.

Autor je analytikem v Komerční bance

LIDÉ A ZEMĚ

**KRÁLOVSTVÍ VŮNÍ A CHUTÍ
TEKUTÉ ZLATO POUŠTĚ
MĚSTO ŠAFRÁNU**

**TAKOVÉ JE
MAROKO**

PRÁVĚ V PRODEJI

WWW.LIDEAZEME.CZ

Postoj Kalouska k hnutí ANO je pokrytecký

■ Šéfa hnutí **Starostové a nezávislí Petra Gazdika** překvapil výrok předsedy partnerské strany **TOP 09 Miroslava Kalouska**, který tento týden nevyloučil **vládnutí s ANO v krajích**. Gazdík si spolupráci s uskupením Andreje Babiše dovede představit pod podmínkou, že půjde o **lidi, kterým lze věřit**. „ANO se snaží soustřeďovat moc a rozhodování do jednoho centra, chce řídit **stát jako firmu**. Náš postoj je opačný, chceme řídit stát jako **dobře vedenou obec**,“ říká.

Pavel Otto

ES Předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, který je bezpochyby největším kritikem šéfa ANO Andreje Babiše, tento týden nevyloučil, že v některých regionech může jeho strana vstoupit s babišovci do koalice. Velmi by si ale podle svých slov nepřál účast v krajské vládě, kde by měli hejtmana. Postoj Starostů jako partnera topky na parlamentní úrovni je stejný?

Snažíme se o věcnou politiku, kdy námi podaná ruka platí. S výjimkou extremistů se nevymezujeme proti nikomu. Ostře někoho kritizovat a zároveň už před volbami říkat, že bych s ním šel do koalice, mi připadá pokrytecké. Když si TOP 09 myslí, že hnutí ANO je čiré zlo a směřuje Českou republiku k autoritářskému režimu, což v Poslanecké sněmovně slyšíme poměrně často, přijde mi nelogické spolupracovat s ním v krajích.

ES Starostové vnímají ANO jak?

Jako stranu, od níž se v řadě věcí zásadně liší. Jsme přesvědčeni, že problémy byrokracie a korupce tady jsou proto, že se nerozhoduje co nejlépe občanům. ANO se přitom snaží soustřeďovat

moc a rozhodování do jednoho centra, chce řídit stát jako firmu. Náš postoj je opačný, chceme řídit stát jako dobře vedenou obec.

ES Jak o tom chcete přesvědčit možné partnery z ANO v krajích? ANO má jeden problém, který připouští i Andrej Babiš. Je to nové politické uskupení, kde je spousta lidí, kteří

jsme s hnutím v koalici, která funguje dobře. Nedávno jeden z radních za ANO přidělil svoji přítelkyni neoprávněně byt a na náš návrh okamžitě skončil.

ES V kampani rozdáváte melouny, tedy ne peníze, ale onu plodinu. Proč? Kritizujete politiku vlády, která je před volbami mimořádně štedrá?

Rozdávat jako vláda skutečně nemůžeme. Snažíme se do voleb vnést nadhled. Kraje rozdělují více než 130 miliard korun ročně a spousta těchto peněz nedoputuje tam, kam má. To znamená do kvalitních středních škol, zdravotnictví, sociálních služeb, oprav silnic. A my chceme slíbit, že budeme vést kraje transparentně, úsporně a vynakládat peníze pod dohledem občanů.

ES Co podle vás považují lidé za největší problémy a jak je kraje mohou řešit? Trápí je obrovská byrokracie a nároky státu. Je to elektromická evidence tržeb nebo

různé možnosti udávání v daňových a majetkových záležitostech a i v problematice ochrany ovzduší. Myslím, že migrace není zásadní téma. Přesto musejí mít občané elementární jistotu, že když je potřeba, stát zafunguje. Důležité je proto krizové řízení. Na Zlínsku jsme zažili řádění masového vraha v Uherském Brodě, metanolovou aféru a výbuchy v muničním areálu ve Vrběticích. Ukázalo se, že neexistuje koordinace mezi státem, kraji a obcemi. Chceme prosadit, aby na podobné situace včetně sucha nebo i migrační krize byly vytvořeny bezpečnostní plány a fungovala spolupráce s armádou a policií. Mimochodem, považují to za nejlepší prevenci xenofobie.

ES Jedna věc je volební výsledek, druhá povolební vyjednávání, kdy se vítězný lídr nemusí stát hejtmánem. Mají Starostové nějaké programové mantinely, které jsou pro ně při uzavírání koalic nepřekročitelné? ČSSD například nechce do spojení se stranami, které jsou pro privatizaci krajských nemocnic či sociálních služeb.

U nás je to poměrně jednoduché. Nepůjdeme do koalice se žádnou extremistickou, xenofobní stranou a s komunisty.

ES A programové priority?

Strany matou voliče, dělají z nich pitomce. Jsem krajským zastupitelem a vím, že devadesát procent rozhodnutí jsou technicistní věci. Navíc kraje nejsou všemocné. Strany, které tvrdí, že zruší televizní poplatky pro důchodce nebo sníží daně, slibují nesplnitelné. Tyto a spoustu dalších věcí nelze z pozice krajského zastupitele ovlivnit. Krajské volby jsou především o osobnostech. O lidech, kteří jsou v daném kraji známi, něco pro něj už udělali a jsou schopni posunout ho dál.

ES Dobře. Ale například krajské zdravotnictví nebo sociální služby v pravomoci krajů jsou.

Jistě. A také tam spadají ještě střední školy, silnice druhé a třetí třídy a krizové řízení. To jsou dominantní pravomoci kraje.

ES Kde tedy vidíte priority Starostů?

!! Pro krizové situace včetně sucha nebo i migrační krize musíme mít funkční bezpečnostní plány. Považuji to za nejlepší prevenci xenofobie.

!! Kraje rozdělují přes 130 miliard korun ročně. Spousta peněz ale nedoputuje tam, kam má. To znamená do škol, zdravotnictví, sociálních služeb nebo oprav silnic.

Například Zlínský kraj byl v otázce průměrných mezd vloni poslední, dnes je na předposledním místě. Platy ve zdravotnictví a v sociální sféře jsou tam přímo žalostné. Takže určitě budeme pro jejich zvýšení.

ES Co privatizace nemocnic?
Po vládě ČSSD a komunistů řešíme spíše opačný problém, a to ten, aby nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně, která byla v minulosti málem rozkradena, nezkrachovala. Její privatizace určitě není řešení.

ES Často zdůrazňujete, že Starostové chtějí být na rozhádané politické scéně stmelujícím prvkem. Nedopadne to tak, že budete až příliš slevovat ze svých priorit?
Určitě ne. Snažíme se prosazovat konkrétní věci a být poживem. Stačí se podívat na zájem ostatních stran s námi spolupracovat, váží si nás i naši političtí protivníci. Považuji to za důkaz, že smířlivá politika funguje.

ES Co by Starostové považovali za úspěch v krajských volbách? Mám na mysli nejen hejtmanské posty, ale i účast v koalicích.
Určitě bychom rádi obhájili hejtmana na Liberecku a přidali k němu dalšího. Také bychom byli rádi součástí několika krajských vlád. Naším cílem je dostat se do většiny krajských zastupitelstev.

ES Kde byste mohli zabodovat?

Dokonalejší kandidátky, než máme v Libereckém, Středočeském, Zlínském a Královéhradeckém kraji, si snad ani nedovedu představit. Jsou kombinací úspěšných správců obcí, podnikatelů a dalších lidí, kteří ve svém volném čase dělají něco pro druhé, aniž za to nárokují jakoukoliv odměnu.

Foto E15 Anna Vacková 2x

ES Co říkáte na průzkumy veřejného mínění, které vám příliš nefandí?

Krajská šetření nepovažujeme za relevantní, protože je často dělají subjekty, které nejsou v profesní organizaci výzkumných agentur. Jde spíše o manipulování veřejným míněním. Pamatuji

se na agentury, které nám v některých krajských městech předpovídaly osmiprocentní preference a pak jsme tam vyhráli s třiceti procenty.

ES Angažujete se v problematice autorských poplatků, chcete je zastropovat. Už se vám podařilo pře-

svědčit ministra kultury za KDU-ČSL Daniela Hermana?

Starostové uspořádali demonstraci, které se zúčastnila i Pirátská strana a provozovatelé hotelů a restaurací jako zástupci živnostníků. Tento týden máme s panem ministrem jednání. Avizoval, že je

připraven zabránit zvýšení poplatků o padesát procent, které prosazuje Ochranný svaz autorský.

ES Jenže váš pozměňovací návrh, který tomu měl zamezit, ve sněmovním výboru pro vědu, školství a kulturu neprošel.
Bohužel ne, nedoporučila ho náměstkyně pana ministra. Doufám ale, že si to vyjasníme. Novelu autorského zákona, kde budou poplatky zastropovány, je potřeba schválit do konce roku.

ES Jde o součást kampaně vašeho hnutí?

Ne. Je to součást práce Starostů v parlamentní, krajské a v obecní politice. Řešíme konkrétní problémy. I když je neotiskují bulvární noviny na prvních stránkách, ovlivňují život lidí mnohem více, než se zdá. Ať už je to Zemědělský půdní fond, registr smluv, výběr mýta, nespravedlivé trestní stíhání komunálních politiků nebo desítky věcí, které doputují do parlamentu z ministerstev, snažíme se těm největším nesmyslům zabránit a omezovat byrokracii. Naši snahou je, aby zákonů a novel vznikalo co nejméně. Sněmovna nemá být továrnou na zákony. Má jich naopak produkovat co nejméně a co nej kvalitnějších.

Petr Gazdík (42)

Absolvoval Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity

v Brně, do roku 2002 učil matematiku, zeměpis a tělesnou výchovu na základní škole v Bánově. Osm let byl starostou obce Suchá Loz. V roce 2008 byl zvolen zastupitelem Zlínského kraje za Starosty a nezávislé. Následující rok se stal předsedou hnutí, kterým byl do roku 2014. Znovu jím byl zvolen letos. Od roku 2010 je poslancem, zastával post šéfa klubu TOP 09 a STAN. Od prosince 2013 je místopředsedou dolní komory. S manželkou Evou má syna a tři dcery. Mezi jeho zájmy patří skauting a florbal.

Šimon Peres zemřel

■ Na zítřejší pohřeb izraelského státníka a nositele Nobelovy ceny za mír by měli dorazit mimo jiné americký prezident Barack Obama a britský princ Charles.

Ve věku 93 let zemřel včera v Tel Avivu někdejší izraelský prezident a premiér Šimon Peres. Státník prodělal přede dvěma týdny mrtvici a od té doby byl v kritickém stavu. V úterý se jeho stav prudce zhoršil, lékaři zjistili, že utrpěl nevratné poškození

mozku. „Odkaz našeho otce je vždy hledět do budoucnosti. Měli jsme čest být součástí jeho rodiny, ale dnes cítíme, že jeho ztrátu sdílí celý Izrael a světové společenství,“ řekl syn zesnulého Nehemia.

Perese do politiky přivedl v době zrodu židovského státu první ministerský předseda země David Ben Gurion. Peres v ní pak vydržel 65 let. Po celou tu dobu usiloval o rozvoj Izraele jako země, která bude mít kapacitu zajistit si v neklidném prostředí Blízkého východu bezpečí, ale zároveň vždy bude její snahou žít se svými sousedy v míru. Izraelský premiér Benjamin Netanja-

hu včera Perese ocenil jako „vizionáře“. „Pracoval až do konce svých dní na usmíření s našimi sousedy, které by vedlo k lepší budoucnosti našich dětí,“ dodal. Kromě jiného byl Peres dvakrát premiérem a v letech 2007 až 2014 pak hlavou státu. V roce 1994 spolu s tehdejší izraelským premiérem Jicchakem Rabinem a pales-

„Pracoval až do konce svých dní na usmíření s našimi sousedy,“ řekl včera o Peresovi izraelský premiér Netanjahu.

tinským předákem Jásirem Arafatem získal Nobelovu cenu za historickou mírovou dohodu s Palestinci.

Na zítřejší smuteční ceremonii dorazí státníci z celého světa, mimo jiné americký prezident Barack Obama, britský princ Charles, kanadský premiér Justin Trudeau, německý prezident Joachim Gauck, francouzský nejvyšší představitel François Hollande. Českou vládu bude na pohřbu zastupovat ministr zahraničí Lubomír Zaorálek. Jak sdělila izraelská diplomacie, seznam účastníků se stále upřesňuje. /kaf, čtk/

RAKETA BYLA Z RUSKA

Foto: čtk

BOEING 777 letu MH17 malajsijské letecké společnosti byl přede dvěma roky nad východní Ukrajinou sestřelen raketou 9M38 vypálenou z prostoru separatistů systémem Buk, který byl přivezen z území Ruské federace a po útoku se později vrátil do Ruské federace. Oznámil to včera v Nizozemsku mezinárodní tým expertů. Konkrétní viníci tragédie ale zatím jmenování nebyli, vyšetřování v tomto směru pokračuje.

Krátce

Na velvyslanctví USA na Kubě míří DeLaurentis

Prezident Barack Obama nominoval Jeffreyho DeLaurentise na velvyslance USA na Kubě. Schválení diplomatického zástupce pro ostrovní zemi po více než 55 letech musí ještě projít Kongresem.

Británie chce více obchodovat s Tureckem

Britský ministr zahraničí Boris Johnson doufá, že až Británie vystoupí z Evropské unie, podaří se jí s Turec-

kem uzavřít novou velkou dohodu o volném obchodu. Johnson se v úterý sešel se svým tureckým protějškem i s prezidentem Erdoganem.

Le Penové chybějí na kampaň miliony eur

Francouzské krajní pravici se opět nedostává peněz. Na prezidentskou kampaň, do níž jde šéfka Národní fronty Marine Le Penová, chybějí straně miliony eur. S finančními potížemi strany se svěřil její pokladník Michel Dubois. /čtk/

Foto: čtk

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Zatím vede Hillary

Zachmuřený obličej a odmítavé kroucení hlavou na levé straně a umělý rudý úsměv s mírně arogantním výrazem napravo. První prezidentská debata letošních amerických voleb nejen příliš nepřekvapila, ale ani výrazně nezaujala. Opravdu významných momentů nastalo jen několik, a jak se zdá z reakcí doposud nerozhodnutých

voličů i mediálních komentářů, většinu z nich dokázala ve svůj prospěch využít Hillary Clintonová. Jako například když na Trumpovu opakovanou kritiku prohlásila asi nejcitovanější repliku debaty: „Donald Trumpovi, zdá se, nejvíce vadí, že jsem se na dnešek připravila. A víte na co ještě jsem připravená? Stát se prezidentkou USA.“

Muselo jí to dát spoustu práce doma před zrcadlem, říkat si pořád dokola: „Buď v klidu, nenech se vytočit, zadržuj ho argumenty a fakty a usmívej se, buď lidská.“ „At“ se takto uklidňovala, nebo ne, volební tým jí toto už delší dobu klade na srdce. Pokud chce získat neroz-

hodnuté voliče, kam spadá i velká skupina mladých lidí, musí se zkrátka uvolnit a na chvíli zapomenout, že je profesionální politička. Zasmát se vtipu, když je to nutné, a setřít Trumpovy nemístné poznámky a útoky. I když jak to zpočátku vypadalo, Donald Trump nejspíš také strávil chvíli před zrcadlem s podobně uklidňující mantrou. Dlouho mu to, pravda, nevydrželo. Jak zmínil v následujících diskuzích televizní komentátor, Donald Trump skočil během 25 minut Hillary Clintonové 26krát do řeči a nejčastější slova obrany byla: To není pravda. Jako například, když Clintonová zmínila jeho náklon-

nost k ruskému prezidentu Putinovi, když mu vyčetla, že nezveřejnil daňové priznání, nebo když na několika příkladech ukázala Trumpovy sklony k rasismu.

Komentáře se už od výsledku primárek shodují, že letošní výběr kandidátů je velmi slabý a i dosavadní celkem útočná kampaň věstila, že ani debata nebude

najednou věcná a plná nových informací. Nedostatek faktů a konkrétních plánů, například pro zdravotní péči nebo vzdělávání, to asi nejvíce vadilo dotazovaným divákům – nerozhodnutým voličům. Ačkoli ani jeden z kandidátů neudělal včera velký dojem, podle bleskového průzkumu CNN však první debatu vyhrála Clintonová. A přestože debaty mají velký vliv při finálním rozhodování, nepřeceňujme jejich roli. Milionům přesvědčených Trumpových voličů se zcela jistě jeho pondělní výkon zamlouval, protože jeho rétorika je přesně to, na co slyší.

Autorka je novinářka žijící v USA

Tvář dne

„Peresova smrt je obrovskou ztrátou pro lidskost a mír v celém regionu,

reagoval na úmrtí Šimona Perese předseda palestinské samosprávy Mahmúd Abbás.

str. 12

Foto: Reuters

Komentář

Dušan Šrámek

Půjde-li Ištvan, měl by jít i jeho šéf

Kde jsou ty časy, kdy „hvězd-
né trio“ špiček státního zastupitelství tvořilo jednotou skupinu bojovníků proti úplatkářství. Dnes to vypadá, že velká protikorupční revoluce, která vynesla Pavla Zemana, Lenku Bradáčovou a Iva Ištvana mezi světla ramp, sežere své první dítě. První dva jmenovaní totiž budou rozhodovat o budoucnosti třetího. A pokud výsledky vyšetřování nezametou pod koberec, Ištvanova budoucnost nebude vůbec růžová. Nejvyšší státní zástupce Zeman oznámil, že nechá přezkoumat okolnosti kauzy „brutálního úniku informací z trestního řízení“, ze kterého bývalí šéfové protimafiánského útvaru spolu s Ištvanem obvinili policejního prezidenta Tomáše Tuhého. Případem se zabývá také GIBS, kde vykonává dozor Vrchní státní zastupitelství v Praze.

Je evidentní, že celá konstrukce s SMS zprávou, která měla doputovat na te-

lefon synovce olomouckého hejtmana Tesaříka, aby varovala před policejní razíí ve firmě jeho otce, byla pouhou fabulací. SMS byla totiž odchozí. Měla navíc údajně přijít na číslo komunikující s telefonem, do kterého později vložila svou SIM kartu Tuhého bývalá manželka, jenže v rozhovoru pro deník Právo Tuhý zpochybnil, že by se inkriminovaný telefon v jeho okolí vůbec vyskytoval. Přitom tuto kauzu zhruba rok a půl prověřoval

Celý útok proti vedení policie byl provázen skutečně „brutálním únikem informací“.

GIBS pod dozorem Vrchního státního zastupitelství v Olomouci. A i když byl případ před stejné dlouhou dobou odložen, Ištvan a jeho policejní gorily jej vytáhli na světlo boží v rámci tažení proti policejní reorganizaci.

Nelze přitom věřit tomu, že šlo o pouhý omyl. Tak zásadní věc, nota bene do nekonečna omílaná, musela být jako mystifikace vědomě připravená. Ať už se na jejím vzniku Ištvan osobně podílel, či nikoli, odpovědnosti jej to nezbavuje. Přinejmenším si neověřil relevanci poli-

cejní verze a zamořoval s ní veřejný prostor, jako by byla pravdivá.

Nebyl to z jeho strany ostatně jediný nonsens, který celou kauzu okolo policejní reorganizace provázel. Celý útok proti vedení policie a ministerstva vnitra byl provázen tentokrát skutečně „brutálním únikem informací“ přes spolupracující novináře do médií buď za přímé účasti, či přinejmenším mlčenlivého souhlasu olomouckých prokurátorů. Ostatně právě za únik informací už byl jednou Ištvan z funkce odvolán, a to v případě Jiřího Čunka.

Nad čím zůstává rozum stát, je to, že si dohled nad případem vymínil Zeman až nyní. Jestliže se z Ištvana stalo monstrum, které ohrožuje základy právního státu, může za to právě šéf státních zástupců. Lži, manipulace, úniky – to vše provázelo a provází od počátku, tedy již více než tři roky, i kauzu Jany Nagyové, aniž by to ze strany nejvyššího vzbudilo jakékoli reakce. Pokud tedy dohled nad aktuálním případem povede k tomu, že Ištvan se bude muset doporučit podruhé, nebo že bude dokonce trestně stíhán, měl by se odporoučet i jeho šéf Zeman. Ištvan je totiž jeho ostuda.

Autor je publicista a redaktor serveru Česká justice

Glosa

Zrušme svátky

Každý rok se o státních svátcích rozjedou čeští politici na všechny strany a vyprávějí o historii. Ani letos tomu není jinak. Jenže blíží se volby, a jak neoficiálně potvrzuje řada lidí, nejen volby krajské a senátní. A v tom je ta potíž – politické oslavy svátků se před volbami stávají otevřeným mítinkem a historie je opakovaně ohýbána (v lepším případě), znásilňována (v těch horších případech).

Co dříve bylo možné označit za rétorické cvičení doprovázející obligátní kladení věnců, má nyní děsivější rozměr. A oslavy dne české státnosti jsou vyloženy problematické v době, kdy se společnost uzavírá a hledá rychlá řešení u těch, kdo se je „nebojí říci nahlas“. Tedy neváhá říkat věty, které by před lety byly na žalář nebo alespoň na doživotní vyobcování z jakékoli společnosti.

Proto zrušme politické slavení státních svátků. Alespoň před volbami to celkové atmosféře pomůže. A jen připomínka: další rok bez voleb bude až 2027.

Stanislav Šulc

Kresba: Milan Kounovský

ŠTĚDRÉ MINIMUM. Základní linie Live stojí 489 900 korun. Ve standardu má sedm airbagů, automatické přepínání dálkových světel, adaptivní tempomat, omezovač rychlosti, asistent rozjezdu do kopce, sportovní sedadla, litá 17palcová kola či manuální klimatizaci.

Výbavou naditá Toyota C-HR se v Česku vejde pod půl milionu

■ Toyota uvedla na český trh excentrický crossover C-HR. Za rozumné peníze nabízí opravdu slušnou porci výbavy.

Aleš Veverka

Nabídka Toyoty C-HR je na českém trhu sestavena velmi rozumně – dva motory, dvě převodovky, dva pohony a čtyři výbavy. Nicméně už i základní linie Live, která s motorem 1.2 Turbo o výkonu 85 kW vychází na 489 900 korun, má hodně co nabídnout. Ve standardu je sedm airbagů, automatické přepínání dálkových světel, adaptivní tempomat, omezovač rychlosti, asistent rozjezdu

do kopce, sportovní sedadla, litá 17palcová kola, audio s CD přehrávačem, USB vstupy a čtyři reproduktory nebo manuální klimatizace.

ROZPOZNÁ DOPRAVNÍ ZNAČKY

Výbava Active začíná s uvedeným motorem na částce 534 900 korun, přičemž vůz už například umí rozpoznávat dopravní značky, nechybí mu mlhovky, světelný senzor, kožený potah volantu, vyhřívání předních sedadel, infotainment Toyota Touch 2 s osmi-palcovou obrazovkou, zadní parkovací kamera a u hybridu ani startování tlačítkem. Hybrid s touto výbavou stojí 629 900 korun, přičemž o jeho pohon se stará kombinace zážehové osmnáctistovky a elektromotoru s kombinovaným výkonem 90 kW.

NASTARTUJE BEZ KLÍČE

S výbavou Dynamic přichází první specifikum – s motorem 1.2 Turbo stojí 579 900 korun a hybridním pohonem je o 95 tisíc dražší, podmínkou je však objednání metalízy (15 tisíc korun), speciálního laku nebo bílé perleti (22,5 tisíce korun). Výbava Dynamic se v klíčových parametrech od Activu moc neliší, můžete si však připlatit za celou řadu paketů, což u nižších výbav nelze. Namátkou je to třeba paket Comfort za 40 tisíc korun (obsahuje systém výstrahy na dopravu za vozem, sledování slepého úhlu, automaticky sklopná vnější zpětná zrcátka, bezklíčové nastupování a startování, vyhřívání volantu, inteligentní parkovací asistent), nebo paket LED za 30 tisíc korun (LED přední

a zadní světa, LED mlhová světa, automatické nastavení výšky předních světlometů, sekvenční směrová světa). Infotainment Toyota Touch 2 s navigací Go stojí 17 tisíc korun už od druhé výbavy.

FUNGUJE TAKÉ JAKO HYBRID

Na samotném vrcholu trůní výbava Executive. S motorem 1.2 Turbo stojí 609 900 korun a hybrid je o tradičních 95 tisíc dražší. Malý turbo-motor ale nutně nemusí zůstat jen u manuální šestistupňové skříně a pohonu předních kol. Za čtyřkolku se připlácí 60 tisíc korun, k té se ale váže automat MultidriveS za 50 tisíc korun.

Čalounění sedadel je u této linie vždy minimálně kožené, ve standardu dostanete paket Comfort za 40 tisíc

korun, a zvolit dále můžete paket Kůže za 35 tisíc korun (nabízí tmavou umělou nebo přírodní kůži, ve standardu je bronzová), ke kterému se však váže paket LED za 30 tisíc korun nebo Premium s audiem JBL za 45 tisíc korun. Je to trochu zapeklité.

JEZDÍ ZA MÉNĚ NEŽ ČTYŘI LITRY

Toyota C-HR je konkurentem Hondy HR-V nebo Mazdy CX-3, jenže zatímco tyto vozy se na českém trhu už poměrně zabýdly, Toyota se teprve odpichuje z místa a čeká i na technická data. Vedle základních rozměrů (délka 4350 mm, šířka 1790 mm, výška 1550 mm, rozvor 2640 mm, kufr 377 litrů) si zatím musíme vystačit jen se spotřebou hybridu – činí 3,7 litru na 100 km.

[Více na AUTOREVUE.cz](#)

Pětidveřová Fiesta ST je zde

Jeden z nejlepších malých hot-hatchů byl na starém kontinentě k dispozici pouze ve třídveřové variantě. Nyní přichází i pětidveřová verze, která je za oceánem k dispozici už třetím rokem.

O praktičtější verzi si řekli sami zákazníci. „Čím dál více lidí se ptalo po pětidveřovém modelu,“ přiznává Roelant de Waard, viceprezident evropské divize Fordu pro marketing,

prodeje a servis. Hot-hatche jsou auty na každý den, kde je i přes nezbytně nutné sportovní vlastnosti praktičnost důležitá. Vždyť právě v USA nenarazíte pro změnu na třídveřový model.

Dynamika a chování vozu, pro které je „estéčko“ chváleno, by mělo zůstat beze změn. Přepřínovaný zážehový čtyřválec 1.6 EcoBoost o výkonu 134 kW a točivém momentu 240 Nm zůstává,

nemění se ani šestistupňová manuální převodovka. Posílená Fiesta ST200, která se ukázala už na letošním autosalonu v Ženevě, však bude i nadále k dispozici pouze ve třídveřovém provedení (má 147 kW, 290 Nm a přepracovaný podvozek).

Podle Fordu má mít pětidveřový model minimálně čtvrtinový podíl na prodeji tohoto ostrého hatchbacku. Bude zajímavé

sledovat, jak velké procento lidí nakonec zvolí praktičtější verzi, která by měla být přibližně o 18 tisíc korun dražší. /lam/

PŘEDPOKLÁDANÝ ODBYT. Podle Fordu má mít pětidveřový model minimálně čtvrtinový podíl na prodeji tohoto ostrého hatchbacku.

Další bitva Harryho Pottera

■ Nová kniha ze světa Harryho Pottera vyšla česky. Pracovní scénář k divadelní hře nabídne návrat do kouzelného světa, ale také několik problémů.

Martin Stručovský

Harry Potter se vrací po devíti letech zpět na literární scénu. Přesně tolik let uplynulo od vydání Relikvie smrti v českém překladu. Kniha Harry Potter a Prokleté dítě však není klasickou beletrií a ani ji neseepsala J. K. Rowlingová. Jde o edici pracovního scénáře, u nás v současnosti nepříliš tradiční, k divadelní hře, který dal do kupy Jack Thorne. Rozhodně tak nejde o regulérní osmý díl slavné ságy, ale spíše její dovětek. Prokleté dítě začíná tam, kde končí Relikvie smrti. Svět kouzelníků žije v míru, ústřední trojice hrdinů je dospělá a školní starosti už dávno vyměnila za ty pracovní a rodičovské, což dává kupodivu nejvíc zabrat Harrymu Potterovi. Prokleté dítě ze všeho nejvíc reflektuje napjatý vztah mezi Harrym a jeho nejmladším synem Albussem Severusem, který otce kvůli

Foto: Reuters

AUTORKA-MATKA. J. K. Rowlingová sice poslední potterovské dílko přímo neseepsala, ale jen těžko by mohlo vzniknout bez ní.

jeho stále živé slávě nemá zrovna dvakrát v lásce. Je to právě konflikt mezi nimi a snaha vzdorovat rodiči, které spustí zápletku dalších čarodějných eskapád. Jejich hrdiny jsou však noví hrdinové, tedy Albus Severus a Scorpius Malfoy (syn Harryho rivala Draca), kteří spolu cestují do minulosti a jsou svědky starých událostí.

Prokleté dítě nepřináší nový příběh v pravém slova smyslu, spíše se vrací k vybraným momentům, z nichž má mladý Potter pochopit důležitost svého otce. Velkým vývojem si projde také samotný Harry, který je stále duchem rebel a postupně si uvědomuje, že být rodičem může být těžší než boj proti zlu. Čtenář tak dostává dva příběhy v jednom. První je dětské dobrodružství ze světa, jehož kouzelná atmosféra funguje stále. Druhý příběh pak nabídne vztahové drama o sblížení otce se synem. To nemusí konvenovat úplně každému čtenáři, zvláště ne tomu, kdo miloval původní sérii. Další velký problém pak je v samotném textu. Scenáristé chování některých postav násilím přizpůsobují vyprávění příběhu, aby jim vše hrálo do karet. A mnohdy se nezdržují s vysvětlováním některých skutečností.

Autor je spolupracovníkem redakce

J. K. Rowlingová, Jack Thorne, John Tiffany: Harry Potter a Prokleté dítě
Nakladatelství: Albatros
Překlad: Petr Eliáš
Hodnocení: 50 %

Foto: Comics Centrum

DÉMONI A NOVÉ DIMENZE. Darkness vypráví příběh mafiánského zabijáka Jackieho Estacada, kterého při 21. narozeninách posedne tajuplná síla Darkness. Díky ní může ovládat řadu démonů a cestovat neznámými dimenzemi.

Kultovní komiks v obřím balení

Nakladatelství Comics Centrum chystá komiksovou událost podzimu. K vydání připravuje velkoformátovou verzi slavného komiksu Darkness, který začal vycházet v roce 1996. Darkness patří do fikčního světa Witchblade, který Comics Centrum představilo podobně velkou knihou loni.

Darkness v Česku vychází netradičním způsobem. Nakladatel spustil 45denní předobjednávkové okno, pak je uzavře a připraví konečný počet kopií. Takto Comics Centrum již vydalo obří kompletní edici Sin City, dvě

části třídílné Pekelné knižnice Hellboye nebo již zmíněný komiks Witchblade. Předobjednávky Darness skončí 30. října. Do té doby musí být objednáno minimálně 300 výtisků, v tuto chvíli jich je tak polovina.

Knihy vyhledávají sběratelé i spekulanti. Na druhotném trhu se hodnota komiksů dostane na několiknásobek za pár měsíců. „Zatím největší obchod jsme zaznamenali u Sin City. Někdo byl ochotný za něj zaplatit 15 tisíc, přitom my jej prodávali za 2200,“ prozradil Václav Dort z Comics Centra. /sul/

Stravenková karta s nejširší sítí

Sodexo Gastro Pass CARD

Zaplatíte s ní za oběd na více než 7.000 místech

Přejděte na moderní kartu

233 113 435

www.gpcard.cz

- Platíte rychle, bezkontaktně a přesnou částku
- Při ztrátě karty o stravenky nepřijdete
- Kartu jednoduše spravujete přes počítač nebo chytrý telefon

sodexo
SLUŽBY PRO KVALITNÍ ŽIVOT

Foto dne

Foto: tisk

ZÁVOD NAPŘÍČ PRAHOU. Závod přes tři jezy uspořádaný vodními skauty se konal včera v Praze. Na snímku vodáci splouvají propustí Staroměstského jezu nad Karlovým mostem.

Trendy

Antidepressiva ano, ale taky jedině bio

■ Škodí játrům, ale i přesto se zdá, že kava bude antidepressivem budoucnosti.

Tereza Zavadilová

Američané mají nový hit. Nehodlají se sice vzdát svých antidepressiv, a že jsou jejich pořádnými konzumenty: podle OECD léky proti depresi užívá 110 z tisíce obyvatel Spojených států (pro srovnání, v Česku jen 44 z tisíce. Nejméně berou antidepressiva Korejci, pouze 13 lidí z tisíce, ale v této zemi

je nejvyšší míra sebevražd ve vyspělém světě, takže na medicínské léčbě depresi asi něco bude). Že jsou ale Američané známí zastánci zdravého životního stylu, vědí jak na to, aniž by si nechali huntovat tělo chemií.

Trendem poslední doby je výměna farmak za přírodní látky – což ovšem funguje jen u lehkých poruch. Za nejsilnější legální antidepressivum je v USA považován prášek z kořene kava, někdy také kava kava, „tekutý Xanax.“ Newyorští kreativci i investiční bankéři si pomocí kavy uklidňují nervy pocuchané

z náročných zaměstnání. V Brooklynu letos otevřel první hipsterský podnik zaměřený na kavu, nazvaný jednoduše Brooklyn Kava.

Zakladatelé Nick Haycock a Harding Stowe pár let před otevřením baru získali ostruhy prodejem hotových nápojů z kavy do obchodních řetězců. Kavu si také dovážejí a zpracovávají. Kava, byť má název podobný s kávou, má účinky zcela opačné než kofein, spíše sedativní, prý trochu podobné marihuaně.

Historie užívání kavy, tedy namletého kořene pepřovníku opojného (příbuzný

pepřovníku betelového), je stará tisíce let, obyvatelé ostrovů v Pacifiku ji pili při rituálních a společenských příležitostech. Obsahuje takzvané kavalaktony, které mají protiúzkostný a relaxační účinek.

Marketéři z agentury Brainreserve očekávají, že v souvislosti s trendem zdravého životního stylu a zároveň narůstající potřebou populace tlumit rostoucí stres, se tato látka může stát vyzyvatelem jak léků, tak alkoholu i legální marihuany.

Nevýhodou kavy ale je poněkud nedobrá, hořká chuť

a také to, že podle některých výzkumů škodí játrům.

Foto: profimedia